

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 11. avgusta 2014. god.
Ref. br.:RK695/14

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI47/14

Подносилац

Mustaf Zejnullahu

**Ocena ustavnosti presude Rev. br. 89/2013 Vrhovnog suda Kosova
od 8. oktobra 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu:

Enver Hasani, председник
Ivan Čukalović, заменик председника
Robert Carolan, судја
Altay Suroy, судја
Almiro Rodrigues, судја
Snezhana Botusharova, судја и
Arta Rama-Hajrizi, судја

Подносилац захтева

1. Zahtev je podneo g. Mustaf Zejnullahu iz Uroševca (u daljem tekstu: подносилац захтева).

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava presudu Rev. br. 89/2013 Vrhovnog suda Kosova od 8. oktobra 2013. god., koja mu je uručena 15. novembra 2013. god., koja sledi presudu Ac. br. 361/2011 Okružnog suda u Prištini od 13. novembra 2011. god., i presudu C. br. 305/02 Opštinskog suda u Uroševcu 19. januara 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti odluka redovnih sudova Kosova kojima su navodno *“podnosiocu povređena prava na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na zaštitu svoje imovine”*.
4. U tom smislu, podnositac zahteva tvrdi povredu člana 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i člana 46. [Zaštita Imovine] Ustava Republike Kosova.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56. Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 14. marta 2014. god., podnositac je podneo zahtev Sudu.
7. Dana 1. aprila 2014. god., predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI47/14, imenovao sudiju Ivan Čukalović za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI47/14, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 8. maja 2014. god., Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana, kopija zahteva je poslata Vrhovnom суду Kosova.
9. Dana 26. juna 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 12. septembra 2008. god., opština Uroševac je podnела tužbu Opštinskom суду u Uroševcu kako bi obavezao podnosioca zahteva da osloboди i vrati opštini Uroševac nepokretnost na mestu zvanom “Saraiste”.
11. Dana 19. januara 2011. god., Opštinski sud u Uroševcu je presudom C. br. 305/02: i) usvojio tužbeni zahtev opštine Uroševac kao zakonit, ii) potvrdio je da podnositac zahteva nezakonito i bez pravnog osnova vrši faktički posed

nepokretnosti (katastarska parcela br. 486/4) opštine Uroševac, iii) obavezao je podnosioca zahteva da vrati navedenu nepokretnost opštini Uroševac, i iv) odbio je u celosti protivtužbu podnosioca zahteva u kojoj tvrdi da je stekao pravo svojine nad nepokretnosti na osnovu održaja ili prava trajnog korišćenja kao alternativni zahtev.

12. Dana 13. novembra 2012. god., Okružni sud u Prištini, presudom Ac. br. 361/2011 je odlučio sledeće:

“ODBIJA SE KAO NEOSNOVANA žalba tuženih – protivtužilaca TP „MODA“ u Uroševcu i vlasnika Mustafë Zejnullahu (podnositelj zahteva) iz Uroševca, dok se presuda Opštinskog suda u Uroševcu, C. br. 305/02 od 19.01.2011. god., POTVRDUJE”.

13. Dana 8. oktobra 2013. god., Vrhovni sud Kosova je presudom Rev. br. 89/2013, utvrdio:

“ODBIJA se kao neosnovana revizija tuženog – protivtužioca, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Prištini, Ac. br. 361/2011 od 13.11.2012. god.”.

14. U gore navedenoj presudi, Vrhovni sud Kosova je dalje obrazložio:

Iz spisa predmeta proizilazi da tužilac – protivtuženi tužbom traži predaju nepokretnosti upisanih kao katastarske parcele br. 486/4 i 586/1, koje su 1983. god. date na korišćenje ugovornoj organizaciji „Universal“ u Uroševcu (u daljem tekstu: UP „Univerzal“), radi obavljanja konfekcijskih poslova, dok ih je u periodu od 1990. god. sve do ulaska NATO snaga na Kosovo, koristio srpski režim za smeštaj srpskih izbeglica. Nakon završetka rata na Kosovu, tuženi Mustafë Zejnullahu stupio je u državinu ove nepokretnosti. Vlasnik tužene organizacije, protivtužilac Mustafë Zejnullahu navodi da je ovu nepokretnost dobio na korišćenje uz naknadu, i na osnovu održaja je stekao vlasništvo na ovim nepokretnostima.

Imajući u vidu ovo utvrđeno činjenično stanje, nižestepeni sudovi su pravilno primenili materijalno pravo, kada su usvojili tužbeni zahtev tužioca – protivtuženog i odbili zahtev iz protivtužbe tuženog – protivtužioca, jer je pravo trajnog korišćenja ovih spornih parcela opština Uroševac dala ugovornoj organizaciji „Universal“ u cilju obavljanja delatnosti navedenog ugovornog preduzeća. U periodu od 1990. god. sve do završetka rata na Kosovu, nepokretnost je koristio srpski režim za smeštaj srpskih izbeglica i nakon završetka rata u njenu državinu je stupio vlasnik tuženog – protivtužilac Mustafë Zejnullahu, i na njoj posluje u TP „Moda“. Ova nepokretnost se u katastarskim evidencijama vodi kao društvena imovina, na ime tužioca. Na osnovu člana 20. Osnovnog zakona o svojinsko – pravnim odnosima, propisano je da je osnov za sticanje svojine zakon, pravni posao ili nasleđivanje. Posebna komora Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: PKVSK) je utvrdila da tuženi – protivtužilac nema nijedan od ovih osnova za sticanje svojine na spornoj nepokretnosti.

Spora nepokretnost je data na trajno korišćenje UP „Universal“ a ne TP „Moda“, stoga, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da ne postoji

pravni kontinuitet između UP „Universal“ i TP „Moda“, i da je trgovinsko preduzeće „Moda“ novi pravni subjekt.

Neosnovani su navodi revizije tuženog – protivtužioca (podnosioca zahteva) da je tužilac sve promene u katastru, što se tiče spornih nepokretnosti, izvršio na osnovu odluke upravnog odbora, i da je istu odluku Vrhovni sud Kosova poništio, i nemaju uticaj na drugačije odlučivanje u ovoj pravnoj stvari, jer se otuđenje nepokretne imovine iz društvenog vlasništva vrši preko javne aukcije, dok je članom 9. Zakona o prometu nepokretnosti na Kosovu (Službeni list SAPK, br. 45/81, 29/86 i 28/88), propisano da je ugovor o otuđenju sporne nepokretnosti iz društvenog vlasništva protivno navedenoj odredbi, ništav. Na tuženog – protivtužioca ni po jednom pravnom osnovu nije preneto pravo svojine na spornoj nepokretnosti, već pravo korišćenja i to na UP „Universal“, koje kao pravni subjekt više ne postoji.

Navodi podnosioca

15. Podnositelj zahteva tvrdi da su redovni sudovi povredili princip jednakosti oružja, da su postupci odloženi i da su njegove glavne tvrdnje zanemarene.
16. Podnositelj zahteva je priložio i sledeće odluke: odluku Okružnog privrednog suda St.br. 1/88 od 24. decembra 1991. god., odluku Okružnog privrednog suda SA. br. 1/88 od 29. septembra 1988. god., odluku Vrhovnog suda Kosova Pr.br. 414/88 od 29. jula 1988. god., odluku Vrhovnog suda Kosova Pr.br. 571/89 od 7. juna 1989. god., rešenje Vrhovnog suda Kosova A. br. 251/2002 od 16. decembra 2004. god., presudu A.br. 1336/89 Vrhovnog suda Kosova od 15. marta 1990. god., rešenje 01.br. 463-22 opštine Uroševac od 28. septembra 1983. god., rešenje 04 br. 464-12/84 opštine Uroševac od 21. decembra 1984. god., rešenje 05 br. 351-436-83 opštine Uroševac od 26. decembra 1984. god.
17. Podnositelj zahteva tvrdi da su redovni sudovi Kosova povredili član 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], član 46. [Zaštita Imovine], član 54. [Sudska Zaštita Prava] Ustava, član 6. (Pravo na pravično suđenje), član 1. Protokola 1 (Zaštita imovine) Evropske konvencije za ljudska prava (u daljem tekstu: Konvencija), i član 7. (Jednakost pred zakonom), član 10. (Pravo na pravično suđenje) i član 17. (Zaštita imovine) Univerzalne deklaracije za ljudska prava.

Prihvatljivost zahteva

18. Sud primećuje da, kako bi Sud bio u stanju da reši zahtev podnosioca, potrebno je da prvo ispita da li je podnositelj zahteva ispunio uslove prihvatljivosti određene Ustavom, i dalje navedene u Zakonu i u Poslovniku.
19. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

20. Osim toga, Sud se poziva na član 49. Zakona, koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseca. Rok počinje od dana kada je podnositelj primio sudske odluke. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljenja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.

21. U ovom slučaju, Sud primećuje da je podnositelj zahteva iscrpeo sva pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava i da je podneo zahtev u roku propisanom članom 49. Zakona:

22. Sud uzima u obzir i pravilo 36. (1) c) Poslovnika, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve

...

(c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan”.

23. U ovom slučaju, Sud primećuje da su redovni sudovi pružili: i) koherentna objašnjenja u vezi sa pravnim kontinuitetom pravnih lica, ii) pravni osnov za sticanje prava svojine, i iii) odgovorili na glavna pitanja pravne stvari pred njima koja čine tvrdnje podnosioca zahteva neosnovane.

24. Osim toga, Sud primećuje da su tvrdnje podnosioca zahteva u vezi sa povredom jednakosti oružja i odlaganja postupka, po prvi put pokrenute pred ovim Sudom, a ne pred redovnim sudovima. Štaviše, Sud smatra da ih vremenski period od tri godine za sprovođenje i okončanje sudskega postupaka u tri stepena redovne sudske nadležnosti ne čini prekomernim i kao takvi ne dovode do povrede stava 1. člana 6. Konvencije.

25. Što se tiče drugih odluka priloženih od strane podnosioca zahteva, Sud primećuje da su donete pod različitim pravnim sistemima u različitim okolnostima i u vreme kada Sud nije imao vremensku nadležnost i kao takve nisu *ratione temporis* u skladu sa Ustavom koji je stupio na snagu 15. juna 2008. god.

26. Ustavni sud primećuje da nije sud utvrđivanja činjenica. Ustavni sud želi da ponovi da je pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja puna nadležnost redovnih sudova i da je uloga Ustavnog suda samo da osigura saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima i ne može da postupa kao „sud četvrtog stepena“ (Vidi slučaj, *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. god., stav 65., takođe *mutatis mutandis* vidi slučaju KI86/11, podnositelj zahteva *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. god.).

27. Štaviše, zahtev ne ukazuje da su redovni sudovi postupali na proizvoljan ili nepravičan način. Nije dužnost Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica sa ocenom redovnih sudova i, kao opšte pravilo, to je dužnost tih sudova da ocenjuju dokaze koji se nalaze pred njima. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci redovnih sudova bili pravični u njihovoј celini, uključujući način na koji su dokazi uzeti (Vidi slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog*

Kraljevstva, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. god.).

28. Činjenica da se podnositac zahteva ne slaže sa ishodom slučaja, ne može samo po себи pokrenuti argumentovanu tvrdnjу о povredi člana 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i 46. [Zaštita Imovine] Ustava (Vidi slučaj *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. god.).
29. U ovim okolnostima, podnositac zahteva nije potkrepio svoju tvrdnjу о povredi člana 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] i 46. [Zaštita Imovine] Ustava, s obzirom da činjenice koje je izneo, ni na jedan način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.
30. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglaši neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36. (1) c) Poslovnika.

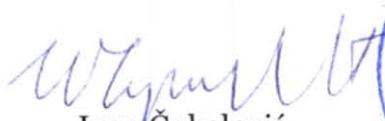
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 36. (1) c) Poslovnika, 26. juna 2014. god., jednoglasno

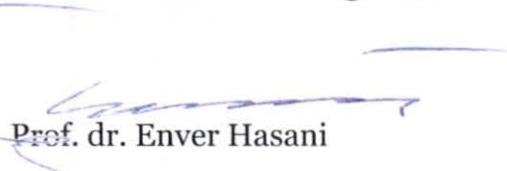
ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr. Enver Hasani

